

BEWAARPLAATS

Beek en Donk

ARCHIEF/COLLECTIE

coll. Melssen
ex Reg Leefdael
E p 348

INV./CAT.N

DATUM: 1649 maart 12

ZEGEL VAN
schepene



FUNCTIE

RANDSCH
S SCHAB

ZEGELCLAS

VOORSTE
engel m

MATERIAAL

pw

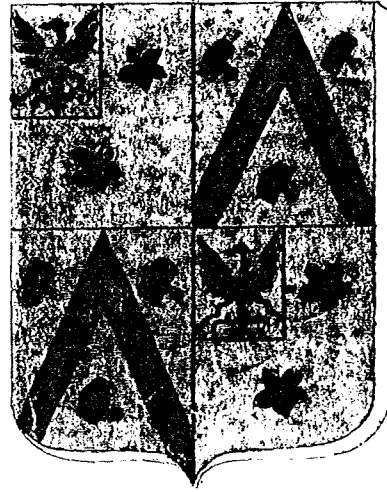
KLEUR

w

VORM

o

MAAT



Handwritten notes at the top left.

Black in Den Haag & Rotterdam
Oct 1815.

130

130

130

ter Verloening van den Koninklijk Decreet van
 besloop van 19 October 1815 N^o 1, het de
 de in te Leiden afdrinking of behering
 van het Wapen der Staatshoofd Rijk.
 Dank van Lynde te Verloening aan de Advocaat
 ten tijde, geplaatst in het Provinciaal Dag
 blad van den 11 January deses jaars N^o 15.
 waer van het Verloening met den Koninklijk
 roeten & Wapen door de gehad hebbende over
 lange tijde in ongereddeyt was geraakt.
 Lyndelyk nu best bij Madame Des vanne
 Meuring verdracht bij oud papieren in een
 haat is gevonden, waerom verstaende
 den & het Lynde in deese geschicht ten goede
 te worden.

Dit Wapen zijn oorsprong is Historisch,
 Olyden, en aangenomen door de Koninklijk
 Meure der Staatshoofd Lynde te gesticht
 van Leffdaal

Maar in dees Historisch over tynen Leven
 tijt jaaren in t gesticht van De Jong
 die, overgegaan, en nog Corillous Lynde
 is den Wensch van den Meure, 3 Gemeente
 bestint & Wapen van den tegenwoordige Meure
 in plaats van die Koninklijk te mogen wesen,
 waer van een aftekening hier bij is, t welk
 rechte voor lange tyd in t frontispice van t
 meunter tynis geplaatst is op deest.

Verstaende, verbodig tot Verloening van
 Hoge raad van Adel, favorable Verdraag
 van Lynde Majesteit allen den gelycke
 koning.

Van den Convent
 van de Provincie

De Koninklijk
 van de Provincie

Brecht in Dordt 1^o November. 1875

Ter voltooijng van Althoofd Geste aanschrijving van den
 19^o October 1874 heb den bijvoegde lijst alle bezittingen te inspecteren
 dat alle mogelijke moeite hebbende aangehouden ten einde te ontdek-
 ken of er in ons land nog wapen van de Althoofd Geste tijd bestaan
 had, gemaakt de minste inlichtingen hier omtrent. Hiervan be-
 hoeven heb mij in de maand oktober had bezocht. Alle oude
 documenten, althoofd en Lippieren, op te nemen en te tellen.
 mij hier mede onbedij hebbende stalt mij het laatste wapen
 het gene bestaen in de Lippieren. Waarschijnlijk in de
 Dingen is gelopen geworden in handen, van dan de tijd
 te kort of te laat verstreken is. Dat de Althoofd Geste
 ..ding reeds weten ingelouden. heb niet dusdanig bijvoegde lijst
 18^o Geste hier van kennis te geven, en tevens te weten dat
 kennis ten wijzige Dingen van Althoofd Geste hier van,
 bestude aanschrijving zal worden verdu.

De Tweede Zingem

Naar H. J. C. collectie
 den Althoofd Geste van den
 Zwitserland Noord Nederland

H. J. van Begeer

Nr. 263

Van Hertog en Boter 29 oct. 1688

Onderwerp:
Gemeenteweg van Beek & Donk

Hierbij ^{lees} ^{in de} ^{notis} ^{betreft} ^{de} ^{gemeente} ^{van} ^{Beek} ^{en} ^{Donk}
Letyge ^{was} hier over het wapen ^{van} ^{de} ^{gemeente} ^{van} ^{Beek} ^{en} ^{Donk}.
Meer zekerheid is misfchlen by een ^{aanvraag}
aan den Burgemeester van Beek te verbriggan.

DE RIJSCHEMERS VAN NOORDBRABANT,

Beek en Donk

De B.

Het wapen by den Burgemeester van Beek
bekend, schijnt te zijn: Een runderdild; 1 en 4
in blauw twee vijfbladige gouden snijpels
blauw en een blauw kwartier, beladen met
een gouden gepotpen adelaar; 2 en 3 in blauw
een gouden slot, vergeeld van drie gouden
cabbelotellende sloophamers.

Deze wapening behoorende tot een gildenbetien
is als boven, doch schijnt de hoppers zwart te
hebben.

Wapendiploma

Munit

Van
de Heer
Burgemeester

Van Beek & Donk

520.



1774. J. 263

J. Hertoggebotich 29 oct. 1774

Onderwerps:
Gemeentewapen Beek & Donk

Hierbij ^{dezen} ^{kerende} ^{in de} ^{noten} ^{ontrent}
Layen ^{hier} ^{over} ^{het} ^{wapen} ^{van} ^{Beek} [&] ^{Donk}.
meer zekerheid is mischien bij een nauwkeurige
aan den Hoogen Raad van Adel te verkrijgen.

DE RIJSGARDE VAN NOORDBRABANT,

Act. 3.

Het wapen bij den Hoogen Raad van Adel
bekend, schijnt te zijn: Gevirendeld; 1 en 4
in blauw twee vijfbladige gouden roosjes
blauw en een blauw vijfkwartier, beladen met
een gouden gestroep nadelaar; 2 en 3 in blauw
een goudkleurig hoorn, vergeeld van drie gouden
vechtstellende slaphamers.

De wapen, behoorende tot een gildenketen,
is als boven, doch schijnt de hoorn zwart te
zijn.

De
Hoer
van
Beek & Donk

Utrecht, den 6 Maart 1889.

N. M. 1.

De Raad der gemeente Beek en Donk vraagt bij zijn hierbijgeind request de toekenning van een eigen wapen voor die gemeente. In dit request wordt voorts te kennen gegeven, dat het bestaan van een zelfstandig gemeentewapen tot dusver onbekend was, tot dat het is mijzen gelukken de afbeelding van het oude wapen terug te vinden.

Het is den Hoogen Raad van Adel echter uit het officieele register der gemeentewapens gebleken, dat bij Koninklijk besluit van 20 September 1819 aan de gemeente Beek en Donk een eigen wapen was verleend, welke omstandigheid derhalve, naar het schijnt, aan den gemeenteraad onbekent is gebleven. Daar nu het aangevraagde en mede hierbijgeind wapen, wat de figuren betreft, geheel overeenkomt met het in 1819 verleend wapen, meer daaronder de metalen en kleuren aangaat, geheel

Den Hoeren Archivaaris
des Rijks in de provincie
Noord-Brabant.

afwijkt, - heeft de Hooge Raad van Adel te een
Wapen van de Gemeente te verzoeken hem te willen op-
geven of het wapen, door den gemeenteraad aange-
vraagd, overteekent is geweest het aloude wapen
der gemeente, door hare Selectie de 15^{de} eeuw ge-
voerd, en voorts, of in het provinciaal archief
iets blijkt van het wapen, bij Koninklijk besluit
van 20 September, 1819 verleend, zijnde gevierde-
deeld, kwartier een en vier van armoes be-
leden met twee (drie) vijfbladerige bloemen
van goud en hebbende een rijk kwartier van
armoes beleden met een adelaar van goud,
kwartier twee en drie van armoes met een
keper van goud versierd van drie klop-
hamers (maillets) van goud.

Bij Uwantwoord zal de Hooge Raad
van Adel gracie de bijliggen dezer terugbrengen.

De Hooge Raad van Adel,
Graaf Wimmelforsman van Sijmen

Voorzitter

P. A. Van der Velden

Secretaris.

Van den Roming

Heer,

De Raad der Gemeente Beek en Donk
nendt zikh met verdrinkingen der verbod en onder-
druyghheit tot Unverschikheit, te Kennen-gewende
dat hi besluit van den Donnerdagen forst van
24 December 1814 en by Unverschikheit's besluten
van 20 February 1816 en 3 January 1818, betreffende
de regeling der gemeen-levens, alle-gemeente in
den Lande by aarrange-congremence wapen kon-
nerden ver-leend.

Dat dese gemeente in de vlyfende eeuw in
heit van een wapen moet zyn gineest, hetgeen
ligt uit aarrange alhier aarrange, zynde alhier
alder-laat, draegende het jaartal 1648 en bevattende
het wapen dat Unverschikheit hier by wordt ver-leend.
Dat ook uit een veldster der handelingen van
Burgemeester en Schepenen uit de archieven de
Unverschikheit alhier bevattende, blykt, dat by
de vernieuwing en verbouwing van het gemeentewapen
de aarrange vande uit te varen merk-zamenheden
verplacht was, het wapen vanden heer deser
officijfheid, als mede het wapen der gemeente
op zyn vagenen plaat aan te brengen-boven het
Unverschikheit vande de heer.

Dat evenwel geen enkel officiel berycht van
Unverschikheit alhier aarrange is, maar uit het
heit van het wapen als mede van berycht om
het zelve te megen-verleend blykt.

Dat

(Huis van de Koninklijke
ingehouden
2 Jan 1889
nr. 23)

1888

Boek en Bank
December 1888.

De Raad van gemeenten
De voorzitter
(Gef. Burg. Coenen)
De secretaris
(Gef. J. J. J. J.)
J. J. J. J.

Dat uit officieel stukken in het archief van
gemeente bewaardende herhaaldelijk blijkt dat de
opvolgende bestuurders der gemeente te het bevoor
van een zelfstandig gemeentelapenende kent med.
Dat het evenwel, na lang nadere overleggen den
voorzitter van de Raad is mogen gelukken het
alende wapen te wij te vinden, naaraan het
afbeelding hierby aan uwer Hoogsteit te bevestiging
overalt tegevoerden, bestaande uit: Een gewisselijk
schild. Een viering met twee afbeeldingen
mispelbloemen van rood, gepaaktte ridders in
t. schildhoofd en in den schildvoet: benevent en
rood wyfmanter, beladen met een blaauw grana
velden en geklammers adelaar van rilver.
twee en drie van rilver beladen met een koper een
sabel, vergeeld van drievechtshakende sloep
harnas van rood.
Oedem naarm de Raad zich verblij
tot uwer Hoogsteit merdt verzoekende uithoofde
van en krachtens bovengenoemde besluiten, gedi
de bevestiging of verkeering van het ingesloten
alende gemeentelapenende wapen, te bekende
des gemeente een bevestiging van minder dan
5000 rilver

N^o 23

Op deze gerooviced van het Departement

van
Justitie

ter beschikking of om consideratien en advies
Op Zaterdag, den 2 Januari 1889

Vanwege den Koning
Zaken directeurs van het Cabinet des Konings

Le Referendaris
G. J. van Beyma

Exh. 4 Jan. 1889
N^o 44

N^o 44

1^{ste} afdeling

Op deze gerooviced van den Hoogen Raad van Adel
om Bericht, consideratien en advies

Op Zaterdag den 4 Januari 1889

Namens den Minister van Justitie

Le Secretaris General

G. J. van Beyma

2 Januari 1890.

N^o. 19

Willem III, bij



Gods, Koning der Nederlanden, Prins van Oranje-Nassau, Groot-Hertog van Luxemburg, enz., enz., enz.

Beschikkende op het aan Ons ingediend verzoeken van den Raad der gemeente Beek en Donk provincie Noordbrabant, dd 21 December 1888, nader aangevuld bij dat dd 20 November 1889, om wijziging van het indertijd aan die gemeente toegekende wapen en om vrijstelling van de deswege verschuldigde lake;

Op het besluit van den Soevereinen Vorst van 24 December 1814 N^o 22 en op de Koninklijke besluiten van 20 Februari 1816 N^o 69 en van 3 Januari 1818 N^o 91;

Op de voordracht van Onzen Minister van Justitie van den 24 December 1889, Vast N^o 185;

Hebben goedgevoorden en verstaan. Het met wijziging van boesbedwett wapen van de gemeente Beek en Donk provincie Noordbrabant te verleenen het navolgend wapen, zijnde een geroeren deelschild, het eerste en vierde kwartier van goud, beladen met twee vijfbladige schipbloemen van keel geplaatst inden linker bovenhoek en inden rechter benedenhoek en met een vijfkwartier van keel, beladen met een adelaar van zilver, gemanteld en geklemd

van wrauw, het tweede en derde kwartier
van vloer, beladen met een koper van
tabel, vergeeld van drie rechtskellende
kloophamers van heel geplaatst twee en een,
het schild omgeven door het randschrifts
"gemeentebestuur van Beek en Donk".

2) Aan de gemeente Beek en Donk instelling
te verleenen van de vergahe dezer wapen
verleening van schuldenre Kane

Onze Minister van justitie is belast met
de uitvoering van dit besluit

Het Loo, den 2 Januari 1890

Ges. Willem

De Minister van justitie

Ges. Ruys van Beerenbroek

Overeenkomstig het Origineel
De Secretaris-Generaal bij het
Departement van justitie.

Ges. P. J. H. Beyma

Voor eenstuidend Agendist.

De Secretaris-Generaal voornomd.

J. J. Berne

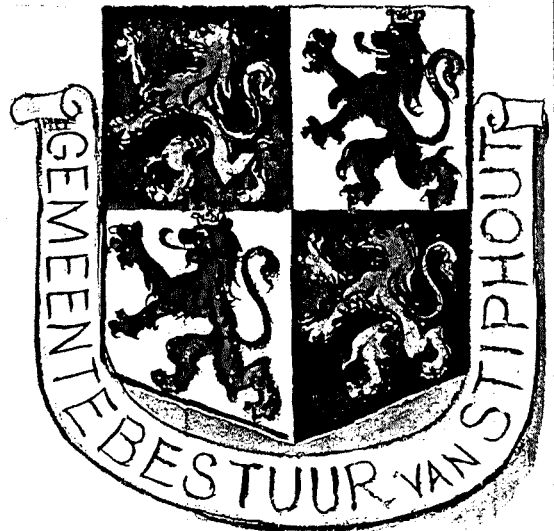
NAMEN DER STEDEN,
ALS MEDE DER
HEERLIJKHEDEN
EN
CORPORATIEN.

AFTEKENING
VAN HET
W A P E N.

D
BEV
ingevolgt
Majesteit
bruarij
het te

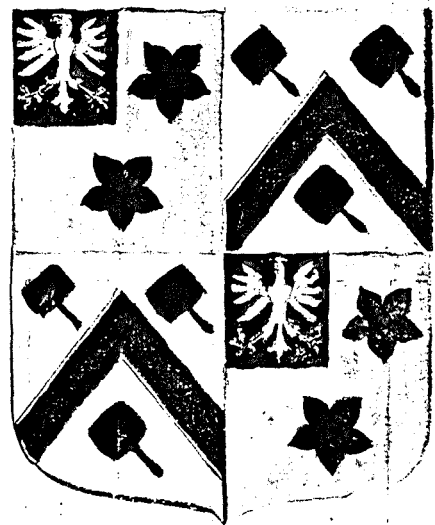
Stiphout, (gemeente)

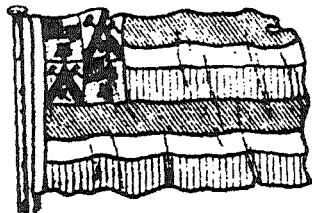
*Het eerste en vierde kwartier van
sabel beladen met een van
keel gehongden leeuw van goud,
het tweede en derde kwartier
van zilver beladen met een van
gehoornen en gehongden leeuw van keel.*



Beek en Donk, (gemeente)

*Het eerste en vierde kwartier van
goud, beladen met twee vijfbladige
mispeltblommen van keel geplaatst in den
linkerbovenhoek en in den rechterbovenhoek
en met een wijkwantje van keel, beladen
met een adelaar van zilver, geplaatst in
gehoorn van armen, het tweede en derde
kwartier van zilver, beladen met een
klein van keel, versierd van drie hoeken
golvend pleghamer van keel geplaatst
keel en een, — het schilde omgeven door
een mantel van zilver, gemeenteband van
keel en zilver.*



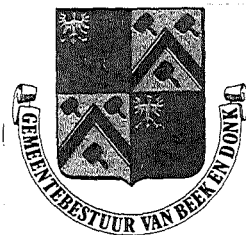


BEEK EN DONK

Beek en Donk (NBr.). Zes banen van groen, wit en rood, waarvan de hoogten zich verhouden als 28:19:28:19:28:28 met in de broektop het gemeentewapen in een vierkant veld, ter hoogte van de drie eerste banen.

Deze vlag is 19 juli 1956 bij gemeenteraadsbesluit ingesteld. Groen is ontleend aan de kleur van het gilde Sint-Antonius in de parochie Beek. Rood is ontleend aan de kleur van het gilde Sint-Leonardus in de parochie Donk. Wit is een kleur die de sportvereniging Sparta, de beide parochies omvattend, bezigt. Bovendien is het wit toegevoegd om het geheel van de vlag fleuriger van aanzien te maken. Herinnerd is in het Besluit aan de vlag van Iran, die dezelfde kleuren omvat, reden waarom de witte banen extra ver-smald zijn.

GEMEENTE



BEEK EN DONK

Omschrijving van het wapen van Beek en Donk.

Een gevierendeeld schild, het eerste en het vierde kwartier van goud, beladen met twee- vijf-bladerige mispebloemen van keel, geplaatst in de linker bovenhoek en in de rechter benedenhoek en met een vrijkwartier van keel, beladen met een adelaar van zilver, gesnaveld en geklauwd van azuur; het tweede en derde kwartier van zilver, beladen met een keper van sabel, vergezeld van drie rechts hellende klophamers van keel, geplaatst twee en een, het schild omgeven door het randschrift "Gemeentebestuur van Beek en Donk".

HOGE RAAD VAN ADEL

GEEMEENTE
BEEK en DONK
2 NOV. 1965
INGEKOMEN
No: 3182

'S-GRAVENHAGE, 1 november 1965.
ZEESTRAAT 71b - TEL. 63.85.25. - 18.09.57.

Dossier No. 134.

Onderwerp:
Gemeentewapen.

Bijlagen:

Met verwijzing naar Uw schrijven d.d. 28 oktober 1965, betreffende mevenvermeld onderwerp, deel ik U mede, dat op 28 september 1819 de gemeente Beek en Donk bevestigd werd in het gebruik van het wapen, dat eertijds gevoerd werd en het wapen is van het geslacht van Leefdael. Het wapen verkreeg toen een blauw veld, terwijl alle elementen in goud werden weergegeven. Dit waren de Rijkskleuren welke gebezigd werden wanneer men onkundig was welke de oorspronkelijke wapenkleuren waren.

Op grond van een onderzoek destijds ingesteld door de toenmalige Rijksarchivaris in Noord-Brabant, zijn de oorspronkelijke kleuren bekend geworden en werd bij Koninklijk Besluit van 2 januari 1890 aan de gemeente een wapen verleend, waarvan de beschrijving luidt als volgt:

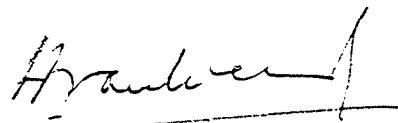
"Een gevierendeeld schild: het eerste en vierde kwartier van goud, beladen met twee vijf-bladerige mispelbloemen van keel geplaatst in den linkerbovenhoek en in den rechterbenedenhoek en met een vrijkwartier van keel, beladen met een adelaar van zilver, gesnaveld en geklauwd van azuur; het tweede en derde kwartier van zilver, beladen met een keper van sabel, vergezeld van drie rechtshellende klophamers van keel geplaatst twee en één."

-Beek-

De Heer Burgemeester
van
BEEK en DONK.

Beek en Donk werd in 1643 door de Koning van Spanje verkocht aan een lid van het geslacht van Leefdael. Hoe lang de heerlijkheid in dit geslacht is gebleven kan ik niet nagaan, wellicht dat in het oud-archief Uwer gemeente hierover iets te vinden is, anders zal het Rijksarchief te 's-Hertogenbosch U wel kunnen inlichten.

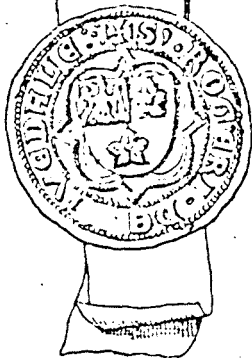
DE SECRETARIS VAN DE
HOGE RAAD VAN ADEL,

A handwritten signature in dark ink, appearing to read 'H. E. van Weede', written over a horizontal line.

(Jhr. Mr. H. E. van Weede)

... iudex noster scilicet: et in
pauendi et ordinandi deo primum et officio. habentur rationes quos coros de omniis officio
de primum et deo assensu rationabiliter imponendis et ordinandis. addicentes per deo hunc
contigit de hunc de deo dicitur ipse deo quibus omnes et per deo oppidi de deo
concordem quod ab omnibus et singulis quibus aliquis parte deo primum per deo. iudice scilicet
ipse deo iudice noster de deo dicitur deo omnes et singulis quibus aliquis parte deo primum imponit
de hunc deo iudice noster libere et sine totius communitatis nisi omnes et limites. cas dicitur
sive exhibendi areas et domitia. ad ampliam et meliorem. deo oppidum infra in loco
domitia et area hunc deo in aliquibus locis deo communitatis exhibent. per qua in munitate
deo varietate per officium quibusdam hunc. deo de magistratu et regimine deo communitatis in
munitates ex quo enormes excessus. dampna et scandala plurima succurrunt. Nos talibus
personis per omni. iudice deo noster scilicet et iuratos deo in oppidi qui ex parte noster sed in
per omnes questiones et causas excessus. delictorum. et aliarum quarumcumque actionum in deo oppido et
decessoribus. duabus libere scripta sunt in omni. per omnes firmis observantur per deo
personis per omnes. Personis etiam. personis personis per personis magistratu com
etiam. personis. ne aliquis alius de magistratu deo communitatis. vel aliquibus ad regimine deo
de. in hunc deo et voluit sigillum noster una cum sigillis fidelis et consanguinei noster
decessor. ad ea omnia et adimplenda. que de satisfactione personis consanguinei. per deo
satisfactione et loco per voluit in eod. conflictu. facienda. de deo deo consanguinei
de deo deo deo. noster sigilla una cum sigillo deo noster. Duas personis dicitur

AUTH. A. J. BOGAERTS, BREDA.



BEZITTERS VAN NOORD-BRABANTSE HEERLIJKHEDEN
II.

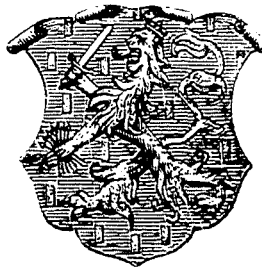
(Vervolg van pagina 29)

Heeren van Beek (-en-Donk)

1. Jan Babtista van Elen bij koop van Philips IV, koning van Spanje, als hertog van Brabant, welke koop bevestigd door de Staten-Generaal de r Verenigde Nederlanden. 17 Nov. 1643 en 29 Juni 1646.
2. Philips baron van Leefdael bij koop van Jan Babtista van Elen vnd. 18 Oct. 1646.
3. (Johan) Philips baron van Leefdael verheft bij doode van Philips baron van Leefdael, zijn vader vnd. en boedelscheiding dd. 7 Aug. 1681, 11 Nov. 1681.
4. Jean de Cotereau verheft, na koop van hem zelf, als gehuwd met Cornelia Johanna baronesse van Leefdael, erfgename onder benefice van inventaris van Johan Philips baron van Leefdael, haren vader vnd., en van gecommiteerden der crediteuren dd. 17 Dec. 1711. 25 Jan. 1712.
5. Cornelia Johanna baronesse van Leefdael, douairiere van Jean de Coutereau, markies van Assche, verheft bij doode van haren echtgenoot vnd. 7 Sept. 1730.
6. Johan Peter, baron van Raesfeldt verheft bij transport door (Cornelia) Johanna baronesse van Leefdael vnd. dd. 29 Mrt. 1734. 29 Juni 1734.
7. Mr. Gisbert de Jong, namens zijn vader Gerard de Jong, verheft bij koop van Johan Peter baron van Raesfeldt dd. 19 Jan. 1745. 22 Juni 1745.
8. Mr. Gijsbert de Jong verheft bij doode van Gerard de Jong, zijn vader vnd. 25 Oct. 1770.
9. Benjamin de Jong verkrijgt bij boedelscheiding van mr. Gisbert de Jong, heer van Beek en Donk, zijn vader vnd. 1794.
10. (Jhr.) mr. Johan de Jong en Gerrit de Jong verkrijgen bij boedelscheiding van Benjamin de Jong, hun vader vnd., voor 2/3 resp. 1/3. 10 Nov. 1808.
11. (Jhr.) mr. Johan de Jong vnd. verkrijgt bij nadere boedelscheiding als boven het 1/3 deel van Gerrit de Jong, zijn broeder vnd. 29 Oct. 1809. Hij overleed 17 Nov. 1846.

Genealogisch-heraldiek Genootschap „De Nederlandsche Leeuw.”

Dit blad verschijnt maandelijks en wordt alleen aan de leden van het Genootschap gezonden. Bijdragen en correspondentie betreffende de redactie en verzending van het Maandblad zijn te richten aan den redacteur Mr. H. W. VAN SANDICK, 101 Jan van Nassastraat, te 's Gravenhage. Aanvragen om exemplaren van vroeger verschenen Maandbladen zijn te zenden aan den bibliothecaris, W. Baron SNOUCKAERT VAN SCHAUBURG, 96 Jan van Nassastraat, te 's Gravenhage.



Brieven, aanvragen, enz., betreffende het Genootschap te richten aan den secretaris, Jhr. Mr. E. B. F. F. WITTEK VAN HOOGLAND, 190 Riouwstraat, die betreffende de bibliotheek aan den bibliothecaris, W. Baron SNOUCKAERT VAN SCHAUBURG, 96 Jan van Nassastraat, beiden te 's Gravenhage. — Contributiën enz. aan den penningmeester, Mr. P. C. BLOYS VAN TRESLONG PRINS, 3 Sweelinckplein, te 's Gravenhage. — Leden te 's Gravenhage betalen p. jaar f10 contributie, zij die buiten 's Gravenhage wonen f6.

De redactie van het Maandblad wijst er nadrukkelijk op, dat zij niet aansprakelijk is voor de strekking of den inhoud der ondertekende stukken.

No. 12.

XXV^e Jaargang.

1907.

De leden F. DE HOCHPIED-LARPENT te Sydenham bij Londen, W. F. PAEHLIG te 's Gravenhage en H. W. M. ROELANTS te Hilversum worden uitgenoodigd hunne achterstallige contributie(s) te voldoen.

Genealogie der familie van Leefdael.

In den „Noord-Brabantschen Volksamanak” voor het jaar 1889 gaf de heer Joh. Th. de Raadt een studie omtrent twee geslachtkundigen uit de 17^e eeuw. Een dezer twee was *Philips van Leefdael*, heer der stad en vrijheid Waalwijk, van Beek bij Aarle in Peelland enz.

Op meer dan een bladzijde geeft genoemde schrijver bijzonderheden omtrent de familie van *Leefdael*. Op vele plaatsen evenwel zijn die aanteekeningen onvolledig of zijn er onjuistheden ingeslopen.

Ik meen dus geen onnut werk te doen, al is het dan ook 18 jaar na het verschijnen van bovengenoemd stuk, een genealogie te geven omtrent de familie van *Leefdael*.¹⁾

In mijn bezit is een handschrift, geschreven op perkament, bevattende een geslachtsregister van Van *Leefdael*. Dit handschrift, waarschijnlijk samengesteld door den hiervoor genoemden *Philips*, is afkomstig uit den boedel van *Philips van Leedael*, heer van *Eethen* en *Meeuwen*. Het bevat:

1^o. een genealogie, 2^o. een kwartierstaat, (zie bijlage VI), 3^o. gekleurde afbeeldingen van 16 wapens behorende bij 2^o.

Behalve dit handschrift zijn nog in mijn bezit enkele copiën uit de 17^e eeuw van brieven behorende bij genoemde genealogie, die volgen in bijlagen II—V.

In leenboek A der Heerlijkheid *Eethen* en *Meeuwen*, thans onder mij berustende, vond ik op een der eerste bladzijden nog eenige aanteekeningen, die volgen onder Bijlage I.

Baardwijk.

F. H. M. OUWERLING.

¹⁾ Men vgl. de genealogie van *Leefdael* opgenomen in Maandblad XXIV k. 5¹ en 55 onder „Genealogische aanteekeningen op oude Utrechtsche en Hollandsche geslachten”, die veel later aanvangt en daarvan verschilt. Over de genealogie van *Leefdael* is het laatste woord nog niet gesproken.

RED.

I. *Willem*, heer van *Hauterive* geboren uijt den hnijsse van *Berthout*, heer der Stat ende Lande van *Mechelen*, *Grimbergen*, etc., volgens d'annotatien van *Albericus*, religieus van d'ordere van *Cisteaux* in d'abdy van *Doest* folio 14. Hadde getrouet *Petronella van Sart*, dochter van *Roedolf*, gesproten uijt den stamme van de graven van *Henegouwe* gelyc rapportert *Albericus* ende *Bauduin d'Avennis* cap^o 16. één kind.

II. *Philips*, heer van *Hauterive* hadde getrouet *Eufalia van Rosoij*, in *Tirache*, dochter van *Clerenbout* ende van *Elisabet*, gravinne van *Namen* als rapportert den voors. *Albericus* en de *Bauduin d'Avennes*. Kinderen.

III. 1. *Clerenbout*, heer van *Hauterive*, waernaer gevollicht sijn die heeren van *Hauterive* houdende naem en wapen.

2. *Mechtelt van Hauterive* trouden *Windo Doijceno*.

3. *Isabelle van Hauterive* trouden *Engerand van Coucij*.

4. *Jacob van Hauterive*, archidiaken van *Laon* onder syn oom *Rogier van Rosoij*, bisschop van *Laon*.

5. *Rogier van Hauterive*. die aengenomen heft die wapenen syns moeders van *Rosoij*, gecantonnert met die van *Walcourt*, latende die wapenen van *Berthout* en *Hauterive* aen syn ousten broeder *Clerenbout*, heer van *Hauterive*. Hij hadde getrouet *Alic*, vrou van *Leefdael*, heer *Hellins* dochter *Kindren*.

IV. 1. *Lodewyc* baron van *Leefdael*, die getrouet, trouden voer syn tweede vrou *Elisabet van Huldenberge*, waarvan gesproten syn de besitters van de *Baronij van Leefdael*.

2. *Waelwijn van Leefdael*, ridder daernaer religieus van d'order van *Cisteaux* in d'abdy van *Hummenroden*, wiens starffdach wordt geselebrert in de selve ordere.

3. *Gerart van Leefdael*, mejier van *Loven* heft aengenomen de wapenen syns moeders, hadde getrouet *Maubele van Grave* als blyct by de brieven de A^o 1222, daer sy byde genoempt worden vader en moeder van *Rogier* nast volgende; één kind.

V. *Rogier van Leefdael*, ridder, hadde de goederen syn vaders tot *Duffele*, trouden *Gerteruyt van Heusden*, die met hiet van *Drongelen* blyct by de briven de A^o

1268 alwaer de voers. *Gerteruyt* wort gesitert weduwe *Rogiers* voors., één kind.

VI. *Gerart van Leefdael*, ridder, heft ock beseten die goeder tot Duffelo, hadde getrouwt *Mechtelt van Herlaer Gerarts* dochter ende van *Agnes van Renen*, blyct by de briven de A° 1333 waer sij byde genoempt worden vader en moeder van *Rogier* en *Lodewyc* nast volgende

Kinderen :

1. *Rogier*, die volgt onder VII.
2. *Lodewyc van Leefdael*, canonic van sint Lambert tot Utrecht A° 1333.

VII. *Rogier van Leefdael*, ridder, hadde ock de goederen tot Duffele, trouden *Agnes van Gavre*, dochter des heeren van *Exarden*, blyct by de briven van den jare 1333.

Kinderen :

1. *Jan*, die volgt onder VIII.
2. *Rogier van Leefdael*, canonic tot Utrecht.
3. *Gerart van Leefdael*, religieus van St Pol tot Utrecht.
4. *Agnes van Leefdael*, religieuse van sint Servas tot Utrecht.

VIII. *Jan van Leefdael*, ridder, hadde ock de goeder tot Duffele, trouden *Margrite van Wesenborch*, Eerffdochter heren *Dionis van Wesenborch*, heer van Laer by *Renen* ende van vrou *Margrite van Loenhout*, blyct A° 1333 daer heer *Rogier van Leefdael* rid uyt d'ouste branche compt als naeste vrintd ende mage van heer *Jan* voors., één kind.

IX. *Dionis van Leefdael*, ridder, welcken naem hem aengecomen is van *Dionis van Wesenborch*, heer van Laer syn groetvader van Moederlycke syde. Hadde getrouwt *Anna van Vianen*, dochter tot *Beverwerde*, blyct by het denombamint A° 1395 van *Willem van Bortel*, heer van Oijen ende *Geysbrecht van Bueren*, hunne neven by commissie van *Anna van Vianen* ende *Arnhout van Leefdael*, ridder en Baron van *Bierbeck*, hunnen neve uyt d'ouste branche van dese familie gegeven.

X. *Dionis van Leefdael*, ridder, heer van Laer bij *Renen*, wellic slodt sijnen naem verlaten heft ende aengenomen den naem van *Leefdael* Hij hadde getrouwt *Margarite van Weese*, blyct A° 1395, item A° 1459, item by de sepulture A° 1490.

Kinderen :

1. *Lodewyc*, die volgt onder XI.
2. *Elisabet van Leefdael*.
3. *Cunera van Leefdael*, hadde getrouwt *Amelis Utenenge*.

XI. *Lodewyc van Leefdael*, heer van Laer, gesyt Leefdael, Poppendonck, Loonhout, etc. Hadde getrouwt *Elisabet van Vlyenborch*, *) Willemsdochter. Blyct by de briven de A° 1479, item A° 1508, item A°. 1484.

Kinderen :

1. *Jan*, die volgt onder XII.
2. *Dionis van Leefdael*.
3. *Catharina van Leefdael* trouden *Jan van Brackel*, voer haer twed man *Jan Praijs*.

XII. *Jan van Leefdael*, ridder, heer van Laer gesyt Leefdael etc. Trouden *Cornelia van Ranst*, vrou van *Thilen* en in *Gierle*, daer suster van was *Adriana van Ranst*, vrou van *Ethen* ende *Meeuwen*, die getrouwt hadde

*) Blijenborch? (RED.)

Jan Millin heer van *Walwyck*, blyct byde briven A° 1486, item A° 1503, item A° 1508.

Kinderen :

1. *Philips*, die volgt onder XIII.
2. *Jan van Leefdael*, drost der Stat ende Lande van Montfort.
3. *Lodewyc van Leefdael*, capityn. Trouden *Anna van Pantgate*, voer syn 2 vrou *Margrite de Beer*, vrou van *Lendele*.
4. *Margrite van Leefdael*, 1 huysvrou van *Baltasaer van Weese*, 2 van *Jan van Vliet*, 3 van *Tirri van Cronenborch*.

XIII. *Philips van Leefdael*, heer van *Walwyc*, *Ethen*, *Meeuwen*, *Thilen* en in *Gierle*, trouden *Agnes van Gavre*, vrouwe van *Lifferingen*, *Arentsdochter* en van *Johanna van Doeren*, blyct A° 1526 en A° 1554, item A° 1580 en 81.

Kinderen :

1. *Philips*, jonck gestorven.
2. *Rogier*, die volgt onder XIV.
3. *Jan*, religieus tot *Tongerlo*.
4. *Arenhout*, abt van *Everbode*.
5. *Lodewyc*, dominiycyn tot *Gendt*.
6. *Francois*, ongetrouwt
7. *Margite*, prieuse tot *Binderen*.
8. *Anna*, religieuse tot *Rosendael*.
9. *Margriet*, religieuse tot *Hemelsdal*.
10. *Marie*, religieuse tot *Auwegem*.
11. *Elisabet van Leefdael*, trouden *Jan van Brimeu*, heer van *Poederle*, sonder kinders.
12. *Cornelia*, ongetrouwt.
13. *Antoni van Leefdael*, heer van *Thilen* en in *Gierle*, trouden *Margrite van de Werve*, waaruit :
 1. *Lodewyc van Leefdael*, heer van *Thilen* en in *Gierle*, trout *Anna van Schoonhoven* sonder kinder.
 2. *Philipota* ongetrouwt gestorven.
 3. *Anna van Leefdael* trout *Rogier van Leefdael*, vrou van *Thilen* en in *Gierle*. hebben kinder.
14. *Christoffel van Leefdael* trouden *Maria van Schoonhoven*, waaruit :
 - a. *Frederik van Leefdael* trout 1^e *Maria Albouts*, voer 2^e vrou *Emerentia van Ostrum*, uit welk 1^e huwelijk :

Margrite van Leefdael, daer moeder aff was M^a *Albouts* trouden *Willem van Lier*, heer van *Osterwijck* hebben kinder.
 - b. *Charlotte van Leefdael* trout *Wolrat von Plessen*, Duyts edelman.

XIV. *Rogier van Leefdael*, heer van *Walwyc*, *Ethen*, *Meeuwen*, *Liffrinen*, trouden *Johanna van Schoonhoven*, vrou van *Blesbeck* blyct A°. 1564 etc.

Kinderen :

- XV. 1. *Philips van Leefdael Rogierssone*, heer van *Ethen* ende *Meeuwen*, trouden *Margrite van Westerholt*, sonder kinder.
2. *Jan van Leefdael*, heer van *Walwyc*, trouden : 1. *Clara van Heer*. 2. vrou was *Hester Geijselaers*. 3. vrou *Elisabet van Brecht*. De kinderen volgen onder XVI.
3. *Anna*, jonck gestorven.
4. *Hendric van Leefdael*, heer van *Lifferingen*, trout *Anna van Schoonhoven*, sonder kinder.
5. *Margrite van Leefdael* trout *Hendric van Boshoff* tot *Zuyrhuijs*, hebben kinderen.

6. *Anna van Leefdael* trout *Conraet van Westerholt*, voor haar 2den man *Lubbert Turck*, heer van Hesben, byde sonder kinderen.

7. *Rogier van Leefdael* trout *Anna van Leefdael*, vrou van Thileu en in Gierle, waaruit:

- a. *Rogier van Leefdael Rogierssone*, ongetrouwt gestorven;
- b. *Jan van Leefdael*, ongetrouwt;
- c. *Lodewijc van Leefdael*, ongetrouwt;
- d. *Antoni van Leefdael*, idem;
- e. *Urban van Leefdael*, getrouwt;
- f. *Philipote van Leefdael* trout *Adam van Baxsen*, heer van Mierbeck, hebben kinder;
- g. *Margrite van Leefdael* trout *Jan van Leefdael*, sonder kinder.

8. *Barbara*, ongetrouwt gestorven.

9. *Eerart van Leefdael* troude *Fransose van Eynatten*, waaruit:

- a. *Eerart van Leefdael Erartsoen*, jonc gestorven.
- b. *Maximiana*, religieus van St. Gertruyen tot Loeven mede Abt.
- c. *Anna van Leefdael*, devote.
- d. *Anna van Leefdael* trout *Gilis van der Noot*, heer van Carlo etc. hebben kinder.
- e. *Margrite*, religieuse.
- f. *Jenne*, jonc gestorven.

10. *Urban van Leefdael*, heer van Blesbec, ongetrouwt gestorven den 15 April 1657.

11. *Jacob van Leefdael*, die volgt onder XVA.

12. *Arenhout van Leefdael*, ongetrouwt gestorven.

XVA. *Jacob van Leefdael* (waarvan de ouwer broeders ende susters vermelt worden onder XV) troude A°. 1616 *Agnes van Westerholt Borcharts*, dochter en van *Elisabet van de Closter*. De kinderen volgen onder XVI A.

XVI. 1. *Jan van Leefdael*, jonc gestorven.

2. *Sophie*, jonc gestorven.

3. *Wybrecht* trout *Evert van Boshuysen*, heer van Croy en Stiphout, hebben eene dochter *Margrita*, die trout met *Philips van Leefdael*, heer van Ethen en Meeuwen.

4. *Clara*, ongetrouwt gestorven.

5. *Margrite* trout *Hendric van Boshoff Hendrickssone*, waaruit:

a. *Jacob van Boshoff*, religieus tot Siborch bij Bon.

b. *Philips van Boshoff*, vendrech.

c. *Evert van Boshoff*, op zee.

6. *Jenne*, jonc gestorven.

7. *Barbara* trout *Jan van Grevenbroek*, heer tot Mierlo zonder kinder.

8. *Philips van Leefdael*, heer van Walwyc ende van Beck trout *Cornelia van Egmont van Nieuborch*, waaruit:

a. *Jan Philips van Leefdael*.

b. *Justina Clara van Leefdael*.

c. *Sophia Juliana van Leefdael*.

d. *Rogier Walwijn van Leefdael*.

e. *Lodewijc Ernestus van Leefdael*.

f. *Cornelia van Leefdael*.

g. *Maria van Leefdael*.

h. *Fredric Albert van Leefdael*.

i. *Florentina Charlotte van Leefdael*.

Van 't 2de bedt.

9. *Jan van Leefdael* trout *Margrite van Leefdael*.

10. *Hester van Leefdael* trout *Rogier van Leefdael*, heer van Lifferingen etc.

11. *Jenne van Leefdael* trout *Adam van Westerbeck*.

XVIA. 1. *Philips van Leefdael*, heer van den slote ende dorpen van Ethen, Meeuwen etc. trout A°. 1649 *Margrite van Boshuysen*, erfdochter van Croy en Stiphout, waaruit:

a. *Agnes van Leefdael*, geboren 1650.

b. *Jacob*, jonc gestorven, geboren 1651.

c. *Philips van Leefdael*, geboren 1655.

d. *Wybrecht van Leefdael*, geboren 1657 obt.

e. *Margrita van Leefdael*, geboren 1660.

f. *Elisabet van Leefdael*, geboren 1661.

g. *Wybrecht van Leefdael*, geboren 1666.

2. *Rogier van Leefdael*, heer van Lifferingen ende van Doeren trout *Hester van Leefdael*, waaruit:

a. *Agnes van Leefdael*.

b. *Jacob van Leefdael*.

c. *Hester Margriet van Leefdael*.

d. *Jan van Leefdael*.

e. *Jenneken van Leefdael*.

f. *Rogier van Leefdael*, obijt

3. *Margrite van Leefdael* trout *Rijnier van Rasfelt*, heer tot Middachten, Hervelt, Wert etc. Heft naer gelaten 2 dochters:

Ursela Philopota van Rasfelt ende *Agnes Margriete van Rasfelt*.

Bijlage I (1)

a.

Den 12 April 1650 is geboren juffr Agneta van Leefdael daer peter van was heer Everaert van Boshuysen, en petersvrou Agnes van Westerholt, gedoopt op den 't Was tussen 11 en 12 uren op den middach als mijn alderliefste verlost.

Op den eersten September 1678 is overleden den Hoogh E. l. Heere Philips, baron van Leefdael, heere van Ethen en Meeuwen etc

b.

Op den 6: October 1684 tussen vieren en vijfven 's morgens tot Rotterdam op Haringvliet is gebooren Juffer Maria Anna van Leefdael, gedoopt sondaeghs daer aen in de Franse kerck door domine Jurjeun, was meter Maria van der Meyde haere grootmoeder en peter Chems Ersquin haer oom.

Op den 12 Meert 1686 's morgens ten vier uren is gebooren Juffer Cornelia Fernandina van Leefdael, gedoopt in de Franse kerck, was petere de heer van Hemert en meetere Cornelia IJmans geseght Erskuine.

Op den 25 December 1687 is gebooren IJda Catharina van Leefdael 's morgens ten seven uren tot Meeuwen, gedoopt door domine Schravenweert, en was petere de heer Josua van Belle, heer van Wattinsveen etc., metere IJda Catharina van der Meijde vrou van Wattinsveen.

Op den 19 April 1689 is gebooren Philip Josua van Leefdael tussn 8 en 9 uren 's morgens tot Rotterdam in de Wijnstraet gedoopt in de Franse kerck door domine Jurjeun, was petere de heer Josua van Belle, heer van Wattinsveen, metere mevrou Maria van der Meyde, vrou van Gissendam.

Op den 22 Mey 1690 's middaeghs is gebooren Philippine Juliana tot Meeuwen, en was meetere Jufferou Marta Maria Lichtenbergh.

Op den 28 Meert 1692 is gebooren Willemina Henriette, tot Meeuwen en was petere Christiaen Willem Lichtenbergh.

(1) Deze bijlage staat op het 3de en 4de blad van het leenboek gemerkt A der heerlijkheid Eethen en Meeuwen, welke heerlijkheid behoorde aan de tam. van Leefdael O.

De heerlijkheid behoort thans aan Mevr. de Wed. Mr. Bosch-Verhagen te Heusden; het voormalige kasteel met toebehooren aan den heer S. Verhagen, aldaar. (Red.)

Op den 26 October 1693 is gebooren tot Sertogenbosch Isabella Jacoba, gedoopt in de Franse kerek door domine Hibelet, petere en metere de heer en vrou van Wattinsveen.

Op den 19 February 1694 is dit kint gestorven van de sprou en begraven in St. Jans kerck tot Sertogenbosch.

Op den 16 December 1694 'snaeghts tussen 11 en 12 is gebooren Jacop van Leeftael gedoopt tot Meeuwen.

Op den 5 Augusti 1699 is overleeden mijn waerde huysvrou Anna Ijmans des namiddaghs tussen drien en vieren op het Huijs te Meeuwen.

Bijlage II.

Wij Jan bijder genaeden Godts bisschop 't Uijtrecht maecken cont allen luijden, dat wij om Godts wil ende beden van onse lieve ende beminde nichte jonckvrouwe Margriete van Wesenborch wettige wijve Jans van Leeftael hebben gemackt, gesloeten ende gevesticht eenen vrede ende accort tusschen heer Lodewijck van Leeftael, canoninck onser kercken van st. Martens op d'een sijde ende vrouw Agnes van Graveren, weduwe heeren Rogiers van Leeftael, riddere daer Godt die ziel af hebben moet heeren Lodewijck oudste broeder was vader Jans voors. op d'ander sijde over die achter gelaeten goederen wijllen heer Gerrit van Leeftael ende van vrouw Mechtelt van Harlaer, sijne wettige wijve, die vader ende moeder waeren van heer Lodewijck ende Rogier van Leeftael voors. waer inne by tussensprecken van hunne naeste vrienden ende magen als heer Rogier, heer van Leeftael ridder, opper jager des hartochs van Lotteringe ende van Brabant; heer Jan van Gaveren, heer van Eperde; heer Dirck van Harlaer; heer Jan van Hoesden, heer van Drongelen, die alle gestempt hebben, dat allen die goederen gelegen int sticht Uytrecht, Betuwe, Veluwe ende Graefschap Zutphen sullen gelijckelijck gepardt ende gedeijlt worden ende in alle die goederen gelegen over Rijn ende Mase sal den voornoemden heer Lodewijck hebben een rechte resterende derde paert ende d'ander twee resterende deelen blijven ten profijten van Janne, Rogier, Gerrit ende Agnes van Leeftael als gherechte kinderen ende erven vrouwen Agneta van Gaveren voors. behoudelyck het goet ende leene tot Duffele in Brabant gelegen, dat den voors. Janne van Leeftael vooren uyt hebben moet als eersten geboren mans ooren, achterevolgende seckere brieven gepasseert voor schepenen van Loven in den jaere duijsent twee hondert twee en twentich tusschen heer Lodewijck, heer van Leeftael ende Gerrit van Leeftael, meyer van Loven sijnen broeder als oock blijkt by seckere brieven van verheft gedaen vrouw Mobilen van Grave sijns Gerrits voors. wijve was in den name haers soons Rogier van Leeftael al waer wel klaerlyck ghesecht wort, dat het selve leen met al dat daer aan kleeft noit en sal mogen gepart oft gespleten worden ten eeuwigen dage dan versterven altijt op d'eerste geboerne mans oor. hetwelck bevesticht wordt bij eenen anderen brieve gepasseert voor mannen van den hoven van Santhoven. In dato van den jaeren duijsent twee hondert achtensentich, Tussen vrouw Gertruijt van Drongelen, weduwe heeren Rogiers soone Gerits van Leeftael ende Gerrit van Leeftael sijns heer Rogiers voors. broeder, was oock wij heere Canonick onser voornoemde kercke van Sinte Martens. als doene, als wij verstonden ende omdat wij willen, dat alle dese boven genoemde punten ende vrede vast ende staende blijve ten eeuwigen dagen soo hebben wy desen brieve doen besegelen met onsen zegel int overstaen van alle dese voornoemde schiltborstige mannen, vrienden ende machden heeren Lodewijcks en de vrouwen Agneten voors. Int jaer ons heeren duysent dryhondert ende dryndartich opt Sint Jans Evangillist misse tot Uijtrecht.

Bijlage III.

Wij Willem van Boxel, heere van Oijen, Gijsber van Buijren. canonick 't Utrecht maken condt allen luijden. dat wij met volle macht onser geminde neve en nichte heere Arent van Leeftael, riddere, heere van Bierbeck, ende vrouwe Anne van Vianen weduwe wijlen heere Denijs van Leeftael, als voochden van Denijs, heere Denijs, voorgenomt, oudste sone, gecommen sijn voor mannen van hooge weerde ende mogende heere mijn heere Frederick van Blanckenhem, bisschop tot Utrecht, in sijne gerechte omme van leene omme te verheffen ende te beleijden in den name des voors. Denijs van Leeftael een recht manschaff van leene hem vervallende bij doode syns

grootmoeders vrouwe Margueriete van Loenhoudt, weduwe ende tochte, sse wijlen heeren Denijs van Wesenburch. riddere, heere van den leene inhoudende 't Huijs ende Slote van Laer met alle zijne wallen, wateringe, visscherijen ende achtenvijftich morgen lants treckende westwärts tegens den Abt van S^ce Pauwels t'Utrecht, zuijtwarts den Ouden Rijn, ostwärts de commanderije van Rene ende noortwärts de banne van Arnhem ende noch seventhien bosschen oistwärts die commanderije van Rene ende zuijtwarts de commanderije van Imde, westwaerts die Rijnstraete ende noortwärts Janne van Brackel samen groot virtich mergen int geheel ende noch twalf mergen meersschen gelegen tot Ommeren zuijtwarts den Ouden Rijn, oistwärts die commanderije van Imde, noortwärts die commanderije van Renen, westwärts heer Zweer van Zuijlen. Noch hout Denijs voornoemt het erffscholtchap der stede van Renen met drie achterleene tot de selve hove altesamen ten laste ten betalinge van sevenviertich goude schilden vier vette bieren 't welcke verheft ten profijte mijns voornoemde heere binnen Utrecht 't synders rentmeesters ende negen oude schilden te betalinge ende proffijte van cappelrije van mijn voornoemden heere in S^ce Martens kercke t'Utrecht. In kennisse van dese saecken, soo hebben wy dese besegeld met onse segelen. In 't jaer onses heeren MCCC ende vijff ende 't negentich, op S^ce Lucas avondt.

Bijlage IV.

Wij Jan van Merode, heere tzo Petersom ende des landts van Gheel etc^a doen condt ende kenlyck eenen iegelycken, die dese onse brieven sullen sien ofte hooren leesen, dat opten dach date van desen voor mijne lieve getrouwen stadhouder van minne leenen mijns voors. landts van Geel Art van Ockirs ende voor mijne mannen hier naer beschreven te weten M^r Peeter van Halmale, Jan van Rode, Vranck van Gestervorst, Dijnjs van Swertgoe, Hendrick Godens, Handrick van Ochiens ende meer andere. Comen is in propren persooone Daneel van Ranst, wijlen Philips soone voor de voors. mijnen stadhouder ende mannen in mijnen naem thonende ende te kennen gevende, hoe dat hij van mij te leene houdende was sekere sijne goeden, chisen, renten, erven, molene, visscherijen, wouwers ofte andere waranden ende vogelrie gelegen ende wesende binnen Thielen, Ghierle, Casterle, Lichtert ofte d'omtrent metten heerlycheyden, manschappe ende leenhoven van Mierde ende van Brecht alle welcke sijne leengoeden met allen haerder toebehoorten, soo hij die te leene houdende was ende die voors. wijlen Philips van Ranst, die in sijnder levendich tijt te houden te besitten ende te gebruijcken plach ende onsen leenboecken van Gheele voors. dat volcomentlijck inhouden ende begriepen met daer in vijtgeschijden die voors. Daneel van Ranst overmits ende naevolgens sekeren houwelijcx voorwaerden tusschen Joffrouwen Cornelien van Ranst sine suster ter eenre sijden ende Jan van Leeftael nu haeren wettigen man ende momboor ter andere siden, die bij tusschen sprecken van haeren maegen ende vrienden van overbeijden sijden geraempt, getraceert ende gesloten waeren geweest. begeerende te erve uijt te gaene ende die optedraegen ende over te geven in des voors. stadhouders handen als in mijn handen in den naem ende tot behoeff der voors. Cornelien van Ranst, sine suster alsoo daerinne te erven, te vestigen ende te goedene tot eeuwigen dagen op alsulcke voege voorweerde ende conditie hier claerlyck toegeveucht ende ondersproecken, dat die voors. Daneel van Ranst sijne leefdach lanck duerende hebben ende behouden sal die hooge heerlycheijt van Thielen ende in Ghierle keuren ende broecken daer aff vervalleude 't recht van officiers ende wetten te stellen sonder nochtans eenichsints oft in eenigen gevalle die selve hooge heerlycheijt te mogen vercoopen, belasten oft beswaeren ende naer den overlijden desselfs Daneels selen deselve heerlycheden, hooge, middele ende leegen toecomen blijven ende verstorven der voors. Cornelien, sijne suster, het en waere, dat binnen middelen tijde die voors. Daneel met sijnen goeden wille der selver sijne suster die overgave ende daeroff quijtinge gelijk dese voorweerde ende conditie onder meer andere volcomelijck sijn begrepen ende verclaert in sekeren instrumenten ende voor notaris ende getuijgen van de voors. hulicksche voorwaerden gepasseert ende gemackt, van welcke hulicksche voorwaerden, die copie van woorde te worde volcht ende luijdt aldus.

(Rest niet aanwezig).

Op ten dach van huijden soo compareerden voor den hove van Holland, heer Jan van Leeffdaele, riddere, Denijs van Leeffdaele, gebroederen ende joffrouwe Cathrijn van Leeffdaele, huere suster, weduwe wijlen Jans Proux, M^r Arent van Neck heuren gecooen voocht in deser saecke ende waeren verclaerende hoe datse tegens malcanderen secker questien ende geschillen uijtstaende hebben, ingaende die erffenisse ende besterffenisse van Lodewijck van Leeffdael ende joffrouwe Lijsbeth Willemsdochter huere bijder vader ende moeder saliger gedachten alle welke geschillen den voornoemden partijen submitteert ende gecompromitteert hebben, submitteeren ende compromitteeren mits desen in 't seggen ende aerbitragie van Joost Willems soon, M^r Jacob Willems, docter in den rechten, Claes Willems saliger gebroederen M^r Cornelis Mors ende Dierick van Boonen op te sijde van den voornoemden heere Jan ende Denijs van Leeffdaele ende M^r Jacob Pijs saliger ende Andries Haerghen op te sijde van de voors joffrouwe Catherijne ende hebben die voors. parthijen beloofft goed vast ende van weerden te houden alle 't gene, dat bijde voornoemden arbijters uitgesproecken sal worden op te peijne van drie duijsent goude leeuwen te verbeuren d'een duijsent tegens onsen genadigen heere Grave van Hollandt d'andere d'andere 's tegens den Bisschop van Utrecht ende die derde d'ant tot behoef van den partijen, die 't voors. segghen enue arbitraige onderhouden ende achtervolgen sullen. Ende omme desen uijtspraecke noch voorder van weerden te houden soo waeren die voornoemde partijen hier onderstellende ende verbindende elcx huire lijven ende goeden tot heerlijke ende reale executie van den voors. hove renuncierende van alle appellatien, reductien, reliementen, beneficien van rechten geestelijke ende weerlijke vrijheden, usancien, privilegien ende alle cavillatie, exceptien, deffencien ende weiren, daermede sij hun souden mogen behelpen ter contrarie van desen. Voort heeft die voornoemde joffrouwe Catherijne met haeren voors. gecooen voocht verclaert hoe dat sij vier parceelen van goeden te weet en parceelt genoemt Ghinckel gelegen onder die clockslach van Amerongen in den stichte van Utrecht ende noch een deerdendeel van hondert enkele gouden kornoisters ¹⁾ guldens 's jaers uijt die tafele goeden van mijn heer van Utrecht gaende, ende noch een derden deel van achtentwentic ponden grooten Vlaems 't 's jaers leggende inde heerlijkheit van Albrantsweert ende in Roijen Ende noch een derdendeel van de goeden, die wijlen Lodewijck van Leeffdael ende joffrouwe Elisabeth sijne huijsvrouwe leggende gehadt hebben in haeren leven in Monster, Rijswijck, Haechambacht ende elders, daer die selve gelegen mogen sijn vercofft gehadt eene genoemt Gijsbrecht van Leeuwen ende alsoo sij vercoopster ende cooper ter cause van de voors. vier parceelen van goeden onderlinge questie ende verschillen en mogen gecrijgen en bijsonder alsoo dese voors. goeden sijn dependerende van der questie die de voors. drie principale partijen bovengenoempt gesubmitteert hebben als boven, soo ist, dat de voors. joffrouwe ende Gijsbrecht henluijden oock gesteld ende gesubmitteert hebben in 't seggen arbitraige ende verclaeringe van den voors. seven arbiters omme bijden selven arbijters eenen ijegelijcken van hunluijden te laeten volgen ende te geven 't gene daer recht ende redene inne gelegen wezen sal ende die op te voors. peijnen te gaene inder manieren boven verclaer met alle renunchiatien ende verticht als boven. In 't principaale compromis in 't lange verclaert staet ende hebben die voors. partien geloofft uijt den Hage niet te schijden voor den tijt, dat die uijtspraeke gedaen ende alle saecken ende geschillen voors. gearbitreert gesloten, vereffent sullen wesen op te peijnen alsboven ende begeeren als vooren, in 't gene, dat voors. is gecondemneert te wesen. 't Voors. Hoff gehoort hebbende die consessie ende begeerte van de voors. partijen heeft hun luijden elcx in hunne qualijtijt ende alsoo sij procedereen achtervolgende deselve heere consessie ende begeerte gecondemneert. ende condemneert mits dezen in 't gene, dat voors. is, Aldus gedaen in den Hage op ten twee ende twintichsten dag in Maije in 't jaer vijfthien hondert ende acht. Bij M^r Oom van Wijn-gairden Jans saliger ende Reijnier de Jonge, raedtsluijden van Hollandt, mij tegenwoordich onderteeckent J. Sevender.

1) Kornoisters staat er. Is hier Tornooische bedoeld?

32 Cartiren van die kinderen van Philips van Leeffdael tot Meeuwen en van Margrite van Boshuijsen tot Croij.

Leeffdael: 1.
Ranst: 9
Gaveren: 5.
Doeren: 13.

Schonhoven: 3.
Coutreau: 11.
Van der Elst: 7.
Schijfs: 15.

Westerholt: 2.
Vos van Stenwijn:
10.
Rasfelt: 6.
Hacfort: 14.

Closter: 4.
Vos van Stenwijn:
12.
Onsta: 8.
Vorst: 16.

Boshuijsen: 1.
Haften: 9.
Berckel: 5.
Chanu: 13.

Monix: 3.
Berwauts: 11.
Doeren: 7.
Fladracken: 15.

Leeffdael: 2.
Gaveren: 10.
Schonhoven: 6.
Van der Elst: 14.

Her: 4.
Ribecq: 12.
Lier: 8.
Barchem: 16.

Philips van Leeffdael tot Meeuwen, sone van Jan ende Cornelia van Ranst tot Tilen, hadde getrouet Agnes van Gaveren tot Lifferingen, dochter van Arent ende van Johanna van Doeren tot M. . . . oven.

Jan van Schonhoven tot Wanroij, sone van Hendric ende Johanna Coutreau hadde getrouet Barbara van der Elst, dochter van Tomas ende Maria Schijfs.

Hendric van Westerholt tot Endelingen, sone van Borchart ende Rodolfa Vos van Stenwijn hadde getrouet Agnes van Rasfelt, dochter van Gossen ende van Jacoba van Hacfort tot Hacfort.

Jan van de Closter tot der Haverhorst, sone van Rijnt ende van N: Vos van Stenwijn Rijnts dochter tot Batingen hadde getrouet Anna van Onsta tot Westingen dochter van Hidde ende van Agnes van Vorst tot Hagenvorde.

Willem van Boshuijsen tot Dinter, sone van Rutger ende Elisabeth van Haften tot Rosmael hadde getrouet Gertruijt van Berckel, dochter van Iwen ende van Gelandina van Chanu.

Jan Monix tot Beck, sone van Jan ende Sofia Berwauts hadde getrouet Maria van Doeren, dochter van Evert ende Margrite van Fladracken tot Geffen

Rogier van Leeffdael tot Meeuwen, sone van Philips ende Anna van Gaveren tot Lifferingen hadde getrouet Johanna van Schonhoven, dochter van Jan ende Barbara van der Elst.

Sebastian van Her tot Alenberch, sone van Herman ende Clara van Ribecq tot S^t Jans-polder hadde getrouet Clara van Lier, Cornelis dochter tot Barchem en van Wijbrecht van Barchem tot Schilt.

Wapens.

De volgende 16 wapens staan in het handschrift nog afgebeeld als behoorende bij de 16 eerste kwartieren genoemd hiervoor.

Leeffdael. Gevierendeeld 1 en 4 in zilver een zwarte keper verzegeld van 3 roode hamers 2 van boven 1 van onder. 2 en 3. (ongekleurd) 3 vijfbladen een bedekt door een vrijkwartier beladen met een adelaar. Over alles heen een hartschild, in zilver 3 roode palen en een zwart vrijkwartier.

Gavere. In goud een roode leeuw, blauwe tong en nagels en blauwe kroon.

Ranst. In zilver 3 roode palen en een zwart vrijkwartier beladen met een gouden leeuw.

Doerne. In zwart 3 gouden drielingbalken en een gouden schildhoofd beladen met 3 roode st. Andrieskruisjes naast elkaar.

Schonhoven. In rood 3 gouden lelien 2 op 1.

Cotereau. In blauw een zilveren keper verzegeld van 3 gouden hanen met roode pooten, kam en lellen van boven 2: onder 1.

Van der Elst. In zwart 3 zilveren kepers.

Scheijf. Van rood met een zilveren schildhoofd beladen met 3 zwarte honden(?)koppen naast elkaar.

Westerholt. Gedwarsbalkt en tegengedwarsbalkt van zwart en zilver van 3 stukken.

Vos van Steenwijck. In zilver 5 roode banden en een zwarte schildzoom beladen met 11 gouden penningen.
Raesvelt. In goud een blauwe dwarsbalk.
Hackfort. In zilver een blauwe dwarsbalk.
Van de Clooster. In rood 19 gonden penningen 4, 5, 4, 3, 2, 1, en een zilveren schildzoom.
Vos van Steenwijck. (Zie hierboven).
Onsta. In rood een goud getongde en genagelde zwarte leeuw.
Vorst. In goud 3 roode kepers.
 (Verder niet geteekend). (Wordt vervolgd).

Met geslacht Schimmelpenninck, oorspronkelijk genaamd Schimmelpenninck,

door M. A. VAN RHEDE VAN DER KLOOT.

Wapen: in goud een stappend rood hert voor een groenen boom, alles ondersteund door een grasgrond.

Johan Schimmelpenninck, zoon van *Engelbrecht Schimmelpenninck* en van *Geertruyt den Hoorn*, heeft dat wapen gevierendeeld met dat zijner moeder, zijnde: in zilver drie zwarte jachthoornen, rood gemond en beslagen.

I. *Engelbrecht Schimmelpenninck*, de oudst bekende van dit geslacht, was geboren te Zutphen omstreeks 1520, en gehuwd met *Maria Engelborn*.

Hij stierf te Zutphen in 1572. Zij werd 1 Dec. 1572 te Naarden vermoord, toen zij, bij de inneming dier stad door de Spanjaarden, de vlucht wilde nemen. Zij hadden een zoon *Jan*, die volgt II.

II. *Jan Schimmelpenninck*, geboren te Zutphen omstreeks 1550, trad in 1572 in dienst bij het regiment van *Jonker Diederick Sonoy*, stadhouder voor den Prins van Oranje in Noord-Holland. Hij nam 3 Nov. 1577 zijn ontslag en werd daarna burger en poorter van Naarden, alwaar hij huwde en is overleden. Bij zijne echtgenoot, wier naam ons onbekend is, had hij een zoon *Engelbrecht*, die volgt III.

III. *Engelbrecht*, ook *Engel*, *Schimmelpenninck*, geboren omstreeks 1583, huwde te Amsterdam in 1608 *Geertruyt*, ook *Grietje*, *den Hoorn*, dochter van *Jan den Hoorn*.

Hadden twee kinderen:

1. *Johan Schimmelpenninck*, volgt IV.
2. *Rijkje Schimmelpenninck*.

IV. *Johan Schimmelpenninck*, zoon van *Engelbrecht Schimmelpenninck* en van *Geertruyt*, ook *Grietje*, *den Hoorn*, geb. omstreeks 1610, koopman te Amsterdam in 1632, daarna commissaris van het kleinzegel van Haar Hoog Mogenden te 's-Gravenhage (1), huwde (ondertr. te 's-Gravenhage 4 April 1632) *Margrieta van Barlehaer*, dochter van *Everardt van Barlehaer* en van *Elisabeth Coninck(s)*.

Hij stierf te 's-Gravenhage en werd 19 Juli 1673 in de Kloosterkerk aldaar begraven.

Hadden elf kinderen, allen gedoopt in de Grootte Kerk te 's-Gravenhage:

1. Mr. *Engelbrecht Schimmelpenninck*, ged. 28 Maart 1633, stierf ongehuwd na 1669.
2. *Geertruyt Schimmelpenninck*, ged. 13 Mei 1635, stierf jong.
3. *Geertruyt Schimmelpenninck(gh.)*, ged. 14 Sept. 1636, huwde (ondertr. te 's-Gravenhage 2 Dec. 1663) Mr. *Johan van der Heyden*, advocaat voor

(1) Als zoodanig vermeld 11 Mei 1639.

de respectieve Hoven van Justitie te 's-Gravenhage, zoon van *Carel van der Heyden de Gouda* en van *Magdalena van Leeuwen*.

Zijne kwartieren zijn:

v. d. Heyden de Gouda. *van Leeuwen.*
Uitenhove. *Campveer.*

4. Dr. *Johannes Schimmelpenninck* (gh.), ged. 11 Aug. 1638, medic. doctor te 's-Gravenhage in 1663, daarna schout van Leiderdorp, huwde (ondertr. te 's-Gravenhage 17 Juni 1663) *Anna van Swaenswijck*, geb. te Leiden.
5. *Elisabeth Schimmelpenninck*, ged. 20 Nov. 1640, huwde te 's-Gravenhage 24 April 1663 Mr. *Arnout Bailly*, advocaat te Amsterdam en te 's-Gravenhage.
6. *Everardt Schimmelpenninck*, ged. 11 Jan. 1643, stierf jong.
7. Mr. *Hendrick Schimmelpenninck*, volgt V.
8. *Jacobus Schimmelpenninck*, ged. 19 Juni 1647.
9. *Margriet Schimmelpenninck*, ged. 16 Juni 1648.
10. *Margriet Schimmelpenninck*, ged. 25 Aug. 1649, huwde te 's-Gravenhage 18 April 1672 *Anthony Henricx*, wonende te Amsterdam.
11. *Everardus Schimmelpenninck*, volgt VI.

V. Mr. *Hendrick Schimmelpenninck*, zoon van *Johan Schimmelpenninck* en van *Margrieta van Barlehaer*, ged. 1 Maart 1645, werd ingeschreven als student te Leiden 4 Juni 1663, advocaat voor den Hove van Holland 1668, later baljuw, dijkgraaf en schout der stede en landen van Oudewater, huwde (ondertr. te 's-Gravenhage 11 Maart 1668) *Sara van der Dussen*, geb. te Delft 1646, dochter van *Dirk Bruinsz. van der Dussen* en van *Catharina Jacobsdr van der Graeff*. Zij is 14 Nov. 1677 te Delft hertrouwd met Mr. *Richard Ter Brugge* wedr., advocaat voor den Hove van Utrecht.

Hare kwartieren zijn:

van der Dussen. *van der Graeff.*
Storm. *van Beresteyn.*
de Hase. *Bosschaert.*
Cool. *Knobbert.*

Hadden drie kinderen:

1. *Margrieta Schimmelpenninck*, ged. te 's-Gravenhage 16 Jan. 1669, huwde *Abraham Denick*, schout te Maassluis.
2. *Catharina Schimmelpenninck*, geb. 1671, huwde Dr. *Georgius Boudens*, geb. te Gouda omstreeks 1668, gecommiteerd ter admiraliteit te Amsterdam 7 Maart 1726.
3. *Elisabeth Schimmelpenninck* huwde N. *Drabbe*.

VI. *Everardus Schimmelpenninck*, zoon van *Johan Schimmelpenninck* en van *Margrieta van Barlehaer*, gedoopt 26 Dec. 1650, agent en solliciteur militair, vroedschap van 1695 tot 1715 en regent van het Sacraments-Gildehuis te 's-Gravenhage van 1708 tot 1714, huwde aldaar 27 Juni 1679 *Apollonia van der Cruck*, ged. te 's-Gravenhage 26 Febr. 1658, regentes van het weeshuis aldaar 1730, dochter van *Willem van der Cruck* (1) en van *Cornelia van Schooten*.

Hij stierf 12 Nov. 1715, zij stierf te 's-Gravenhage 20 Dec. 1745 en werd 28 Dec. 1745 in de Kloosterkerk begraven.

(1) In 1692 „auditeur van de rekeningen der Domeinen van Z. K. Majesteit van Groot Brittagne”.

RIJKSARCHIEF IN NOORD-BRABANT

's-HERTOGENBOSCH, 16 december 1968.
Waterstraat 20
Tel. (0 4100) 32000
Gironr. 1076790

INGEKOMEN
18 DEC 1968
INGEKOMEN
No. 2038

AAN De Heer Burgemeester
Gemeentehuis
Beek en Donk.

Onderwerp: wapen Beek en Donk

I nr. 199 d Uw brief van: 6-9-1968

Edelachtbare Heer,

Daar het antwoord op de inlichtingen die ik over Beek en Donk bij het Algemeen Rijksarchief in Brussel vroeg langer uitblijft dan ik vermoedde (zie mijn schrijven van 24 oktober A.Z. 199 b) zend ik U alvast het resultaat van het onderzoek dat hier ingesteld werd. Voorzover niet anders vermeld berusten de verschillende geraadpleegde archieffondsen in het depot van dit rijksarchief.

De oprichting van de schepenbank van Beek en Donk is duister. In de archieven die ons ten dienste staan is nergens een akte te vinden waarin de hertog (Spaanse koning) op de Staten-generaal verlof geven tot oprichting van de afzonderlijke bank van Beek, dus los van Aarle in de jaren 1642-1646. Naar mijn mening heeft pas in 1646 de afscheiding plaats gevonden van Aarle. Dit blijkt uit het Rechterlijk Archief van Beek en Donk en uit het kopen van de heerlijkheid door Philips van Leefdael. Of Rixtel, Aarle en Beek tot 1643 een heerlijkheid vormden of drie aparte onder dezelfde heer is niet na te gaan. Dat onderzoek zou in Brussel moeten geschieden. Zeker is dat Beek de helft van de schulden loste en Rixtel en Aarle ieder een vierde deel. (Bosch' protocol 1265, fol. 214).

Voor een goed overzicht vermeld ik hier in chronologische volgorde de voornaamste verkopeningen en leenverheffingen met betrekking tot Beek (en Aarle

Sijl.: 6

Typ.: JV/PH

Coll.:

RIKSARCHIEF IN NOORD-BRABANT

's-HERTOGENBOSCH, 16 december 1968.
Waterstraat 20
Tel. (0 4100) 32000
Gironr. 1076790

AAN de Heer Burgemeester

Gemeentehuis

Beek en Donk.

Onderwerp: wapen Beek en Donk

I nr. 199 d Uw brief van: 6-9-1968

Vervolgblad 1.

en Rixtel) al of niet met hogere, middelbare en lagere jurisdictie.

- 1) Op 15 november 1392 geeft Johanna hertogin van Brabant aan Dirk de Rover, ridder, verlof tot oprichting van de dingbank, Aerle, Rixtel en Beek (Denombrementen van Antwerpen/Den Bosch pag. 33).
- 2) 3 april 1451.
Vrouw Gerarda van Heerlaer, weduwe van heer Willem van Ghent, ridder geeft aan haar zoon Willem van Ghent haar lijftocht in het huis van Rijxtel en allerlei bezittingen in de heerlijkheid. Tevens de hoge en lage jurisdictie der dorpen Aerle, Beke, Ryxtel en Stiphout (R. Den Bosch 1221, folio 80 verso).
- 3) In 1463/1464 wordt Jonker Willem van Ghent genoemd als heer van Rixtel, Aerle, Beke en Stiphout (R. Den Bosch 1233 fol. 243 verso).
- 4) Het Bosch' protocol vermeldt in 1471 de vroegere verpanding van de hoge heerlijkheid door de hertog van Brabant aan de heer van Ryxtel, Aerle, Beke en Stiphout, man van jonkvrouw Jacoba, dochter van Steven van Zuelewen Nyevelt, "die woont in dat Huys van Rijxtel." (R. Den Bosch 1241 fol. 109).
- 5) Anno 1481 vindt men "die gemeyn naburen ende ingesetenen vanden dorpen Ryxtel, Aerle ende Beke met enen sondaigs geboide vergadert ende geropen (R. Den Bosch 1250 fol. 77).
- 6) Een akte van 1481 vermeldt: Drie schepenen der bank van Rijxtel, Aerle en Beke (R. Den Bosch 1250 fol. 77).
- 7) 11 maart 1483
Willem zoon van wijlen heer Willem van Ghent verkoopt aan Jan Oudart, raad van de hertog "die pantscape van der hoger heerlycheden (Brabants Leen) van Ryxtele, Aerle, Beke en Stiphout (R. Den Bosch 1252 fol. 120).
- 8) "Jan Oudart, heer tot Rycxtel. 1486. (R. Den Bosch 1256 fol. 153).

Bijl.: 6

Typ.: JV/PH

Coil.:

RIJKSARCHIEF IN NOORD-BRABANT

's-HERTOGENBOSCH, 16 december 1968.
Waterstraat 20
Tel. (0 4100) 32000
Gironr. 1076790

AAN de Heer Burgemeester

Gemeentehuis

Beek en Donk.

Onderwerp: wapen Beek en Donk

I nr. 199 d Uw brief van: 6-9-1968

Vervolgblad 2.

9) 28 aug. 1486.

Het schryfambacht van Aerle, Beke, Ryxtel en Stiphout wordt als onderdeel van het schryfambacht van Peelland door de leenverheffer in huur gegeven (R. Den Bosch 1255 fol. 37).

10) 1499.

Jan Oudart zoon van Jan Oddart heer van Ryxtel, Aerlebeke en Stiphout. (R. Den Bosch 1268 fol. 71 verso).

11) 20 januari 1621.

Jan Oudart verwerft de heerlijkheid Aerle, Beek en Stiphout voor de tijd van twintig jaar. (Beschrijving der Meierij door Philips van Leefdael).

Uit de opgesomde punten blijkt genoegzaam dat de dorpen Aerle, Beek, Rixtel en Stiphout tot aan de periode 1642-1646 één hoge heerlijkheid uitmaakten. Ook uit de rechterlijke archieven van Aerle-Rixtel blijkt dat de scheiding met Beek en Donk pas na 1646 nagenoeg voltooid was. In 1649 bezit Beek en Donk in ieder geval het recht om een schepenbank te hebben. Dit blijkt uit een akte van 12 maart 1649 waarvan het slot luidt:

"Besegelt metten gemeynen schependoms zegel van Beeck. Actum den 12 martii 1649. (Collectie van Leefdael nr. 2).

Wanneer een Philips van Leefdael de heerlijkheid Beek en Donk kocht is niet met zekerheid te zeggen. Op 17 november 1643 geeft de Spaanse koning Philips II Beek en Donk in pand aan Jan Baptist van Elen. (Denombrementen p. 88). Daar de Meierij in die jaren betwist gebied was erkende men van Staatse zijde niet dié heerlijkheden die door Spandje in pand waren uitgegeven.

Bijl.: 6

Typ.: JV/PH

Coll.:

RIJKSARCHIEF IN NOORD-BRABANT

's-HERTOGENBOSCH, 16 december 1968.
Waterstraat 20
Tel. (0 4100) 32000
Gironr. 1076790

AAN de Heer Burgemeester

Gemeentehuis

Beek en Donk.

Onderwerp: wapen Beek en Donk

I nr. 199d Uw brief van: 6-9-1968

Vervolgblad 3.

J.B. van Elen mocht dan ook zijn heerlijkheid behouden mits hij dezelfde pand-som ook voldeed in Den Haag. De leenverheffing van Beek en Donk door Van Elen geschiedde dan ook tweemaal: in 1643 in Brussel en in 1646 in Den Haag. (zie Beerman en het Resolutieregister van de Raad van State over 1646). Verder kan men in de archieven van de Raad van Brabant vinden dat Philips van Leefdael op 18 oktober 1646 te leen heeft verheven de heerlijkheid van Beek "midts titulo van coop bij hem verkregen tegens Jan Baptista van Elen." (Raad van Brabant inv. nr. 1325). In tegenstelling met Uw brief neem ik niet aan dat Van Leefdael de heerlijkheid reeds bezat in 1643, hoewel ik moet toegeven dat een en ander niet helemaal duidelijk is uit te maken. Een onderzoek in de archieven van de Rekenkamer van Brussel zou hier wellicht een afdoend antwoord kunnen geven.

Zoals uit de hierbij gevoegde stukken blijkt heeft het gemeentewapen betrekking op het geslacht Van Leefdael. Behoudens het feit dat het geslacht Van Leefdael een eeuw lang de heerlijkheid Beek en Donk bezat en als zodanig een binding heeft gehad met de heerlijkheid, heeft het wapen niet rechtstreeks betrekking op de gemeente. Het eerste en vierde kwartier is ontleend aan het wapen van Rogier van Leefdael die naast rentmeester der hertogelijke domeinen ook half-heer was van Oirschot en Hilvarenbeek. Het wapen van deze Rogier komt voor op een zegel aan een charter van 13 februari 1306. Bij deze oorkonde van hertog Jan II van Brabant is Rogier de medezegelaar. Het origineel berust

Bijl.: 6

Typ.: JV/PH

Coll.:

RIJKSARCHIEF IN NOORD-BRABANT

's-HERTOGENBOSCH, 16 december 1968.
Waterstraat 20
Tel. (0 4100) 32000
Gironr. 1076790

AAN de Heer Burgemeester
Gemeentehuis
Beek en Donk.

Onderwerp: wapen Beek en Donk I nr. 199 d Uw brief van: 6-9-1968

Vervolgblad 4.

in het gemeentearchief van 's-Hertogenbosch.

Het tweede en derde kwartier is van de hierboven genoemde Philips van Leefdael die zijn wapen aan dat van Rogier toevoegde. Het wapen is, zoals blijkt uit de minuut van de Rijksarchivaris aan de Hoge Raad van Adel gevierendeeld en is door Uw gemeente overgenomen. In het rekest van de gemeenteraad van Beek en Donk aan de koning is sprake dat deze gemeente dit wapen reeds voerde in de vijftiende eeuw. Dit lijkt mij niet juist, daar zoals ik al eerder opmerkte het wapen volledig is ontleend aan het geslacht van Leefdael. Veel-
eer bestaat de mogelijkheid dat de heer van Beek en Donk i.c. Philips van Leefdael in 1646 bij gelegenheid van zijnhuldiging de gildeplaat waarvan sprake is, met zijn wapen erop ten geschenke gaf aan het St. Antoniusgilde van Beek (Jolles). Bovendien hebben de schepenen van Beek in 1649 een zegel waarop het wapen met schildhouder van Van Leefdael voorkomt. (Coll. van Leefdael nr. 2). Uit dit alles blijkt dat pas in de 17e eeuw Beek en Donk dit wapen gehad kan hebben.

In de Navorser van 1879 jrg. 29 beschrijft men het wapen van het geslacht Van Leefdael als volgt:

een keper, vergezeld van 3 hamers met twee arendskoppen als helmteken. Slecht deze kappen verwijzen naar het wapen van Rogier van Leefdael.

Het geslacht Van Leefdael ontleent zijn naam aan het dorp Leefdaal nabij Leuven. Zij zijn o.a. heer geweest van Hilvarenbeek, Oirschot, Deurne, Eethen, Waalwijk, Meeuwen, Beek en Donk. Ook het huidige wapen van Hilvarenbeek

Bijl.: 6

Typ.: JV/PH

Coll.:

RIJKSARCHIEF IN NOORD-BRABANT

's-HERTOGENBOSCH, 16 december 1968.
Waterstraat 20
Tel. (0 4100) 32000
Gironr. 1076790

AAN de Heer Burgemeester

Gemeentehuis

Beek en Donk.

Onderwerp: wapen Beek en Donk

I nr. 199 d Uw brief van: 6-9-1968

Vervolgblad 5.

herinnert aan de Van Leefdael's.

De keper duidt aan de nok van een huis waarbij het aantal kepers het getal van huizen en/of heerlijkheden aanwijst. De betekenis van de hamer, mispelbloem kon ik niet achterhalen. Voor juiste inlichtingen hierover kunt U zich wenden tot De Hoge Raad van Adel, die belast is met het verstrekken van adviezen en het beoordelen der gemeentewapens.

Als bijlagen zijn hierbij gevoegd kopieën van:

- 1) De minuut van een brief met notitie van de Rijksarchivaris in Noord-Brabant aan de Burgemeester van Beek en Donk d.d. 27 okt. 1888.
- 2) Brief van de Hoge Raad van Adel aan de Rijksarchivaris d.d. 6 maart 1889, met:
- 3) Afschrift van het rekest van de Gemeenteraad van Beek en Donk aan de Koning, d.d. 1889.
- 4) Minuut van een brief van de Rijksarchivaris aan de Hoge Raad van Adel d.d. 19 augustus 1899.
- 5) Kopie van een gedeelte van het facsimile van de oorkonde d.d. 13-2-1306.
- 6) Foto van het zegel der schepenen van Beek en Donk behorende bij de akte d.d. 12 maart 1649.

In verband met enige kosten voor gemaakte xeroxkopieën moge ik U verzoeken f 3,20 te storten op girorekening nr. 1076790 ten name van de Computabele van het Rijksarchief in Noord-Brabant te 's-Hertogenbosch onder vermelding van nummer en letter van deze brief. *I nr 199 d*

Met de meeste hoogachting,

DE RIJKSARCHIVARIS IN NOORD-BRABANT,

Bijl.: 6

Typ.: JV/PH

In de verpanding van burgemeester en wethouders van *(Dr. L.P.L. Pirenne)*
Beek en Donk, d.d. 24-12-'68

Coil.: besloten:
a. f 3,20 per giro over te maken.

b. bovenstaande brief voorlopij voor kennisgeving aan te nemen. *h.v.z.*

GEMEENTE



BEEK EN DONK

(Aanvullings)-agenda nr. 9

Raadsvergadering 19 juli 1956.

Onderwerp:
Gemeentevlag.

Aan de gemeenteraad.

Onze gemeente is, evenals alle andere gemeenten in Noord-Brabant, voor 'n twintig jaren terug in het bezit gesteld van een niet-officiële gemeentevlag, welke destijds gebruikt werd bij festiviteiten te 's-Hertogenbosch .

Deze gemeentevlag, welke als onderpatroon heeft de rode en witte vlakken (blokken) van de provinciale-vlag van Noord-Brabant en voorzien is van het wapen dezer gemeente, is sterk verkleurd en praktisch versleten.

Het bestuur van de plaatselijke Koninklijke Harmonie "Oefening en Uitspanning", aan welke vereniging die gemeentevlag in bruikleen werd afgestaan, heeft verzocht een beter exemplaar van de gemeentevlag voor gebruik bij optochten beschikbaar te stellen.

Het aanschaffen van een nieuwe gemeentevlag brengt enkele moeilijkheden met zich,

1e. in verband met het feit, dat in het aanstaande najaar de provinciale staten wellicht zullen overgaan tot vaststelling van een provinciale vlag, welke in opzet en kleur afwijkt van de thans in gebruik zijnde provinciale vlag, en

2e. omdat de vaststelling van een officiële gemeentevlag behoort te geschieden door de raad.

Wij achten het gewenst dat Uwe raad overgaat tot vaststelling van de gemeentevlag.

Wij stellen U daarom voor te bepalen, dat de officiële vlag der gemeente zal bestaan uit:

- a. zes banen, waarvan de kleuren onderscheidenlijk zullen zijn, groen, wit, rood, groen, wit, rood, en van welke banen de breedte onderscheidenlijk ten opzichte van elkaar in een verhouding zullen staan van ongeveer 28 : 19 : 28 : 28 : 19 : 28,
- b. het wapen der gemeente in zijn heraldische kleuren, aangebracht in de bovenhoek, aan de zijde van de vlagbevestiging, van welk wapen de hoogte, alsmede de breedte, gelijk zal zijn aan de breedte van de drie bovenste banen van de vlag.

Ter toelichting diene het volgende.

De kleuren van de provinciale vlag zullen volgens voorstel niet meer opgenomen zijn in de gemeentevlag, 1e omdat zulks niet nodig geoordeeld wordt en 2e omdat, zoals reeds medegedeeld, die kleuren wellicht gewijzigd zullen worden.

Voorgesteld wordt als hoofdkleuren voor de gemeentevlag te kiezen:

- a. groen, omdat deze kleur gebezigd wordt door het plaatselijk gilde "St. Antonius" in de parochie Beek,
- b. rood (bedoeld is steenrood), omdat deze kleur gebezigd wordt door het plaatselijk gilde "St. Leonardus" in de parochie Donk,
- c. wit, omdat a daardoor de vlag een fleuriger aanzien verkrijgt en b deze kleur mede gebezigd wordt door de beide parochies omvattende plaatselijke sportvereniging "Sparta".

De afwisseling groen-wit-rood-wit-groen-wit-rood is niet gekozen om tot uitdrukking te brengen, dat de kleuren groen en rood, respectievelijk verzinnebeeldend de onderdelen, tevens parochies, "Beek" en "Donk" niet alleen naast elkaar bestaan, doch ook bij elkaar behoren.


Het verschil in de breedte van de baan wit ten opzichte van de groen, resp. rood gekleurde banen wordt voorgestaan om te voorkomen dat de hoofdvorm van de gemeentevlag gelijk zou zijn aan die van een land (Iran).


De gemeentevlag zal voor praktisch gebruik bij optochten niet groter behoren te zijn dan 1.5 m. bij 1.5 m., alzo gelijk aan de afmetingen van de nog bestaande niet officiële gemeentevlag.

Wij verzoeken U ons te machtigen tot aankoop van twee gemeentevlaggen (een voor de plaatselijke harmonie en een voor gebruik bij feesten door de gemeente) over te gaan. De kosten zullen blijkens informaties bij aanschaffing van twee exemplaren tegelijk f. 157,50 bedragen.

Beek en Donk, 16 juli 1956.

Burgemeester en wethouders van Beek en Donk,

 , burgemeester.

 , secretaris.

het Heuvelplein



42

orst tel. 1783
n ZN.B.V. tel. 1716
126

tel. 2833
8
5
l. 4642

dijkkers tel. 1694
el. 1313
nisse tel. 1352
tel. 1740
st tel. 1276

rs tel. 1633
rs tel. 1221
607

16

GEMEENTEWAPEN



Een gevierendeeld schild, het eerste en vierde kwartier van goud, beladen met twee vijfbladerige mispebloemen van keel (rood) geplaatst in de linker bovenhoek en in de rechter benedenhoek en met een vrijkwartier van keel (rood), beladen met een adelaar van zilver, gesnaveld en geklauwd van azuur (blauw), het tweede en derde kwartier van zilver, beladen met een keper van sabel (zwart), vergezeld van drie rechtshellende klophamers van keel (rood), geplaatst twee en een, het schild omgeven door het randschrift „gemeentebestuur van Beek en Donk”

Het gemeentewapen heeft betrekking op het geslacht **Van Leefdael**. Behoudens het feit dat het geslacht Van Leefdael een eeuw lang de heerlijkheid Beek en Donk bezat (1643-1745) en als zodanig een binding heeft gehad met de plaats, heeft het wapen niet rechtstreeks betrekking op de gemeente. Het eerste en vierde kwartier is ontleend aan het wapen van Rogier van Leefdael, die naast rentmeester der hertogelijke domeinen ook halfheer was van Oirschot en Hilvarenbeek. Het wapen van deze Rogier komt voor op een zegel aan een charter van 13 februari 1306. Bij deze oorkonde van hertog Jan II van Brabant is Rogier de medezegelaar. Het tweede en derde kwartier is van Philips van Leefdael (1643), heer van Beek en Donk, die zijn wapen aan dat van Rogier toevoegde. Het wapen is gevierendeeld en door Beek en Donk overgenomen.

De schepenen van Beek hadden in 1649 een zegel waarop het wapen met schildhouder van Van Leefdael voorkwam. Sinds de 17e eeuw heeft Beek en Donk dit wapen.

Het geslacht Van Leefdael ontleent zijn naam aan het dorp Leefdael nabij Leuven. Zij zijn o.a. heer geweest van Hilvarenbeek, Oirschot, Deurne, Eethen, Waalwijk, Meeuwen, Beek en Donk. Ook het huidige wapen van Hilvarenbeek herinnert aan de Van Leefdaels.

De keper duidt aan de nok van een huis waarbij het aantal kepers het getal van huizen en/of heerlijkheden aanwijst. De betekenis van de hamer en mispebloem kon (nog) niet worden achterhaald.

17